

На далеких меридіанах

Кілька днів ми, члени республіканської групи керівників і організаторів студентських будзагонів (усього — 35 чоловік), гостювали в Індії, а потім — у Шрі Ланка. Ця поїздка надовго залишиться в пам'яті тим, що довелося побачити й почути на далекій землі, і тією особливою теплою, ширістю і сердечністю, з якою зустрічали нас, посланців радянської молоді, у Делі і Калькутті, в Агрі і Мадрасі, в Коломбо й Канді.

Перегорtaю свої записи, зроблені під час подорожі. Важко передати словами всю ясність і різноманітність барв далекої, екзотичної Індії і Прекрасного Острова (так перекладається російською мовою назва Шрі Ланка). Як тут не згадати Маяковського: «Как бедна у мира слова мастерская»...

Наші господарі хотіли, щоб ми якомога більше побачили і дізна-

лися. Експерсії — знайомство з містами, відвідини промислових підприємств, плантацій, палаців, музеїв, храмів, вистави народних танців... Вільного часу практично не залишалося. Що запам'яталося найбільше? Правильно буде сказати, що запам'яталося майже все.

Тадж Махал, білий, сяючий на бездонно синьому небі Індії. Дивно: він здається білим, а використано при його побудові 43 види різнокольорового каменю. Мимоволі схилився перед величию і простотою цього витвору людських рук.

Калькутський університет. Один із його корпусів віддано музеєві великого індійського поета Рабіндраната Тагора. Все скромно у цих кімнатах, де кожна річ зберігає пам'ять про велику людину: ось його фотографії останніх років, його особисті речі, картини, створені ним.

Музей королеви Вік-

торії у Калькутті — один із перших палаців, відвіданих нами: очі розбігаються — така тут розкіш і пишнота. А ось деталь не радісна: Делі, завод по виробництву лампочок, продукція якого експортується у багато країн Азії. Розповідаючи нам про підприємство, управляючий наводить десятки цифр. Ми запам'ятали дві: жінки-робітниці одержують плату вдвічі меншу, ніж плата чоловіків, а пенсія робітників складає усього 8% заробітної плати...

І вже зовсім іншими очима ми дивилися на красоти й екзотику Індії. У всій реальності постали перед нами численні проблеми: безробіття, масова неписьменність (70% дорослого населення не вміють читати й писати!), багатство й розкіш в одних, бідність, злидні — у других.

Ні, воно далеко не безжмарне — це високе синє небо над Індією...

Ще більшу інформацію для роздумів дав нам прекрасний острів — Шрі Ланка, названий колись португальцями мідною землею (сьогодні міді тут нема — її давно розграбували спершу ті ж португальці, потім англійці): навіть у найбільш урожайні роки доводиться ввозити зерно, на острові 700 тисяч безробітних...

Шарудять сторінки зошита — моїх дорожніх записів. Ніби вчора було все це. І Червоний форт, коло стін якого свято охороняється місце кремації Махатми Ганді — батька нації, і меморіал Бандаранаїке поблизу Канді, давньої столиці Цейлону, і Коломбо, що простягся на 60 км узбережжя і дивиться в очі океанові, і тисячі тисячі людей, які зустрічали нас, вітали, знайомили з своїми містами, дружно посміхалися, почувши російське слово чи російську пісню.

На далеких меридіа-

нах ми зустріли вірних друзів Радянського Союзу, які щиро цікавляться життям нашої країни, її культурою, для яких усе, пов'язане з СРСР, дороге і значне — і пам'ятник Леніну — подарунок нашої Батьківщини, і різноманітна допомога, яку подає СРСР (у Калькутті, наприклад, нам з гордістю говорили всі, що метро тут споруджується за допомогою Радянського Союзу). І ми розуміли: так тепло і щиро нас зустрічають, бо ми — представники великої братньої країни, представники її народу.

...Під крилом літака тануть, розчиняються в синяві вулиці, площі, споруди. Закінчуються прекрасні, пам'ятні дні нашої подорожі. Ми повертаємося додому. І за кілька годин — Шереметьєво, і сонце світить у наші засмаглі по-південному обличчя...

В. КУЗНИЧЕНКО, член комітету комсомолу університету.